

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-504

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Latvala, Aila			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Mitä sosiaalinen oikeudenmukaisuus on?			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 1999-11-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 71 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Sosiaalinen oikeudenmukaisuus on käsite, jonka tutkimisessa ongelmat liittyvät kolmelle alueelle: oikeudenmukaisuuteen, hyvinvointivaltioon ja vapauteen. Tässä tutkimuksessa selvitetään ensinnäkin sitä, mitä oikeudenmukaisuudella tarkoitetaan. Tämä on tärkeää, koska sosiaalinen oikeudenmukaisuus on yksi oikeudenmukaisuuden alalaji. Oikeudenmukaisuuden teorioita on tutkittu paljon, mutta sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tutkiminen oikeudenmukaisuuden alalajina on jäänyt vähemmälle huomiolle.</p> <p>Resurssien oikeudenmukainen jako hyvinvointivaltiossa on toinen sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen liittyvä tutkimusongelma. Pohjoismaisen hyvinvointivaltion oikeudenmukaisuuskäsitysten tarkastelu antaa pohjan sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tutkimiselle. Hyvinvointivaltiossa sosiaaliturvaa pidetään yllä korkean verotuksen avulla ja tämä johtaa kysymään verotuksen oikeutusta. Ovatko veronmaksajat toisten ihmisten auttajia vai velvollisuuden tekijöitä? Maksavatko he veronsa vapaaehtoisesti vai pakon edessä ja odottavatko ihmiset saavansa vastavuoroisesti etuja veroja maksaessaan? Ongelmana voidaan pitää myös sitä, että hyvinvointivaltiossa on aina niitä ihmisiä, joista on pidettävä huolta sen vuoksi, että heillä itsellään ei ole voimavaroja siihen.</p> <p>Oikeudenmukaisen jakoperustelun luomiseen on tarjolla monia erilaisia vaihtoehtoja. David Miller esittää teoksessaan Social Justice mallin sosiaalisen oikeudenmukaisuuden jakoperusteista kolmen kriteerin: oikeuksien, ansioiden ja tarpeiden mukaan. Jokainen kriteeri nostaa esiin ongelmia ja ristiriitaisuuksia, jotka ovat sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tutkimisessa keskeisiä.</p> <p>Vapauden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden välinen suhde on kolmas tähän tutkimukseen liittyvistä keskeisistä teemoista. Tutkimusongelmia ovat ne vapauden rajoitteet, joita yksittäiset ihmiset joutuvat kohtaamaan, kun positiivisia oikeuksia on luotu ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta pyritään toteuttamaan resurssien jaossa. Vapauden rajoja joudutaan pohtimaan myös positiivisten ja negatiivisten vapauksien yhteydessä. Miten laajalle positiivisia oikeuksia voidaan ulottaa ilman, että joudutaan sellaiselle alueelle, joka rajoittaa joidenkin ihmisten vapauksia?</p> <p>John Stuart Mill, jota pidetään nykyaikaisen sosiaalisen liberalismin isänä, on nostonut esiin monia yksilön vapauden liittyviä ongelma-alueita. Yhteiskunnallisen vallan luonne ja sen yksittäisille ihmisille asettamat rajat ovat sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tutkimisessa merkittäviä aiheita. Voiko yhteiskunta käyttää valtaansa yksilön yli ja rajoittaa näin hänen vapauttaan? Liberalismin suhde vahvaan valtioon ja positiivisten oikeuksien laajentamiseen on varovainen ja libertarismin kielteinen. Hyvinvointivaltio ja vapauden arvoja voimakkaasti puolustava liberalismi antavat kaksi erilaista näkökulmaa sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ongelmien tarkasteluun. Yksilöt elävät elämäänsä siinä kehässä, jonka aita koostuu oikeuksien ja velvollisuuksien pylväistä ja jonka veräjät avautuvat vapauden kunkin ihmisen kohdalla eri tavalla.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords oikeudenmukaisuus - hyvinvointivaltio vapaus - oikeudenmukaisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			